

Dokument s plenarne sjednice

A10-0030/2024

6.12.2024

IZVJEŠĆE

o preporuci Europskog parlamenta Vijeću o prioritetima EU-a za 69. sjednicu
Komisije UN-a o statusu žena
(2024/2057(INI))

Odbor za prava žena i rodnu ravnopravnost

Izjestiteljica: Lina Gálvez

SADRŽAJ

	Stranica
NACRT PREPORUKE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
OBRAZLOŽENJE	13
PRILOG: SUBJEKTI ILI OSOBE OD KOJIH JE IZVJESTITELJICA PRIMILA INFORMACIJE	15
STAJALIŠTE MANJINE	16
INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU	17
POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	18

NACRT PREPORUKE EUROPSKOG PARLAMENTA

Vijeću o prioritetima EU-a za 69. sjednicu Komisije UN-a o statusu žena (2024/2057(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir deklaraciju UN-a od 15. rujna 1995. naslovljenu „Pekinška deklaracija i platforma za djelovanje” i ishode konferencija o njezinoj reviziji,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a iz 1979. o ukidanju svih oblika diskriminacije žena,
- uzimajući u obzir članke 21. i 23. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir Program UN-a za održivi razvoj do 2030., načelo da „nitko ne smije biti zapostavljen”, a posebno cilj održivog razvoja br. 5 kojim se nastoji postići rodna ravnopravnost,
- uzimajući u obzir izvješće glavnog tajnika UN-a od 13. prosinca 2019. upućeno Komisiji UN-a o statusu žena i naslovljeno „Review and appraisal of the implementation of the Beijing Declaration and Platform for Action and the outcomes of the twenty-third special session of the General Assembly” (Revizija i ocjena provedbe Pekinške deklaracije i platforme za djelovanje i ishodi dvadeset trećeg izvanrednog zasjedanja Opće skupštine),
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 25. studenoga 2020. naslovljenu „Aksijski plan EU-a za rodnu ravnopravnost (GAP) III – ambiciozan plan za rodnu ravnopravnost i jačanje položaja žena u okviru vanjskog djelovanja EU-a” (JOIN(2020)0017) i popratni zajednički radni dokument službi od 25. studenoga 2020. naslovljen „Ciljevi i pokazatelji za okvir provedbe Aksijskog plana za rodnu ravnopravnost III (2021. – 2025.)” (SWD(2020)0284),
- uzimajući u obzir strategiju EU za rodnu ravnopravnost za razdoblje 2020. – 2025. od 5. ožujka 2020.,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. ožujka 2022. o Aksijskom planu EU-a za rodnu ravnopravnost III¹,
- uzimajući u obzir istragu Odbora za ukidanje diskriminacije žena iz 2024. o Poljskoj provedenu na temelju članka 8. Fakultativnog protokola uz Konvenciju,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. veljače 2021. o budućim izazovima u području prava žena u Europi: više od 25 godina od donošenja Pekinške deklaracije i platforme za djelovanje²,

¹ SL C 347, 9.9.2022., str. 150.

² SL C 465, 17.11.2021., str. 160.

- uzimajući u obzir brifing „Accelerating progress on Sustainable Development Goal 5 (SDG 5): Achieving gender equality and empowering women and girls” (Ubrzavanje napretka u ostvarenju 5. cilja održivog razvoja: Postizanje rodne ravnopravnosti i osnaživanje žena i djevojčica), koji je Glavna uprava za usluge parlamentarnih istraživanja objavila 18. rujna 2024.,
 - uzimajući u obzir izvješće Odjela UN-a za žene i Odjela UN-a za gospodarska i socijalna pitanja iz rujna 2024. naslovljeno „Progress on the Sustainable Development Goals: The Gender Snapshot 2024” (Napredak u ostvarenju ciljeva održivog razvoja: Prikaz rodni pitanja 2024.),
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 22. studenog 2023. o prijedlozima Europskog parlamenta za izmjenu Ugovorâ³,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju od 11. travnja 2024. o uključivanju prava na pobačaj u Povelju EU-a o temeljnim pravima⁴,
 - uzimajući u obzir članak 121. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost (A10-0030/2024),
- A. budući da je ravnopravnost žena i muškaraca temeljno i univerzalno načelo EU-a i budući da se vanjsko djelovanje EU-a mora voditi tim načelom kako bi EU i dalje bio primjer drugima i dodatno podupirao i ispunjavao svoje obveze u pogledu rodne ravnopravnosti;
 - B. budući da ljudska prava žena i djevojčica te rodna ravnopravnost nisu samo temeljna ljudska prava nego i preduvjeti za jačanje razvoja i obrazovanja i smanjenje siromaštva te nužan temelj za miroljubiv, napredan i održiv svijet;
 - C. budući da se na četvrtoj Svjetskoj konferenciji o ženama održanoj 1995. u Pekingu 189 vlada država iz cijelog svijeta, uključujući EU i njegove države članice, obvezalo predano raditi na rodnoj ravnopravnosti i osnaživanju svih žena i djevojčica;
 - D. budući da je Pekinška deklaracija i platforma za djelovanje najobuhvatniji globalni program za promicanje rodne ravnopravnosti i da se smatra međunarodnom „poveljom” o pravima žena, da su u njoj prava žena definirana kao ljudska prava i da je izražena vizija jednakih prava, sloboda i mogućnosti za sve žene u svijetu, i budući da je 2015. ponovno potvrđena 5. ciljem održivog razvoja koji glasi „Postići rodnu ravnopravnost i osnažiti sve žene i djevojčice” i koji je dio ciljeva održivog razvoja utvrđenih u Programu UN-a za održivi razvoj do 2030. tako što su utvrđeni podciljevi i konkretne mjere u cijelom nizu pitanja koja utječu na žene i djevojčice;
 - E. budući da je Skupština UN-a 2017. postigla dogovor o globalnom okviru pokazatelja za standardizaciju prikupljanja podataka, ključnom elementu za usporedivost podataka;

³ SL C, C/2024/4216, 23.4.2024., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:52023IP0427>.

⁴ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2024)0286.

- F. budući da samo šest godina prije 2030. godine i isteka UN-ova roka za ostvarenje ciljeva održivog razvoja nijedan pokazatelj u okviru 5. cilja nije u potpunosti ostvaren; budući da su prema procjenama UN-a potrebne odlučne mjere kako bi se ubrzao napredak i izbjeglo 286 godina potrebnih za uklanjanje nedostataka u pravnoj zaštiti i uklanjanje diskriminirajućeg zakonodavstva za žene;
- G. budući da je rodna ravnopravnost međusektorsko načelo, koje treba uključiti u ciljeve održivog razvoja;
- H. budući da se u studiji UN-a⁵ o evaluaciji 5. cilja održivog razvoja ističe da i dalje postoje društvene norme kojima se legitimizira rodno uvjetovano nasilje nad ženama i djevojčicama, ograničava pristup zdravstvenim uslugama, uključujući usluge spolnog i reproduktivnog zdravlja, neplaćena skrb i rad u kućanstvu dodjeljuje isključivo ženama te ograničavaju mogućnosti preuzimanja vodećih uloga; budući da žene i djevojčice i dalje mogu biti diskriminirane odabirom spola djeteta⁶;
- I. budući da je Opća skupština UN-a izrazila zabrinutost zbog aktivnog otpora postignućima i napretku u pogledu rodne ravnopravnosti i sve većeg transnacionalnog nazadovanja u pogledu prava žena; budući da seksualno i rodno uvjetovano nasilje te pokreti usmjereni protiv prava žena svakodnevno ugrožavaju temeljna prava žena i djevojčica; budući da postoji jasna i hitna potreba za ponovnim potvrđivanjem, zaštitom i razvojem rodne ravnopravnosti i ljudskih prava žena i djevojčica⁷;
- J. budući da ključni dio budućeg dokumenta uključuje posebno djelovanje za postizanje rodne ravnopravnosti i osnaživanje svih žena i djevojčica kao ključan doprinos napretku⁸;
- K. budući da je Odbor UN-a za ukidanje diskriminacije žena tijekom istrage poljskog zakona o pobačaju zaključio da se kriminalizacijom i ograničavanjem pobačaja diskriminiraju žene;
1. preporučuje Vijeću sljedeće:
- (a) da ponovno potvrdi svoju potpunu i nepokolebljivu predanost Pekinškoj deklaraciji i platformi za djelovanje te nizu raznih mjera za ljudska prava žena i

⁵ UN, „Are we getting there? A synthesis of UN system evaluations of SDG 5” (Jesmo li na putu k cilju? Sinteza UN-ovih sustavnih evaluacija 5. cilja održivog razvoja), ožujak 2024., <https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2024/03/are-we-getting-there-a-synthesis-of-un-system-evaluations-of-sdg-5>.

⁶ Ured visokog povjerenika za ljudska prava, Fond UN-a za stanovništvo, UN Women, UNICEF, Svjetska zdravstvena organizacija, „Preventing gender-biased sex selection: an interagency statement” (Sprečavanju odabira spola djeteta: međuagencijska izjava), 2011., https://www.unfpa.org/sites/default/files/resource-pdf/Preventing_gender-biased_sex_selection.pdf

⁷ Opća skupština UN-a, „Escalating backlash against gender equality and urgency of reaffirming substantive equality and the human rights of women and girls: Report of the Working Group on discrimination against women and girls” (Eskalacija nazadovanja u pogledu rodne ravnopravnosti i hitna potreba za uspostavom stvarne ravnopravnosti i ljudskih prava žena i djevojčica: Izvješće Radne skupine za diskriminaciju žena i djevojčica), 15. svibnja 2024., <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/g24/073/47/pdf/g2407347.pdf>.

⁸ UN, „Summit of the Future outcome documents: Pact for the Future, Global Digital Compact and Declaration on Future Generations” (Zaključni dokumenti sa sastanka na vrhu o budućnosti: Pakt za budućnost, Globalni digitalni sporazum i Deklaracija o budućim generacijama), rujan 2024., https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/sof-pact_for_the_future_adopted.pdf.

rodnu ravnopravnost koji su u njoj sadržani; da potvrdi svoju predanost ljudskim pravima žena, uključujući spolno i reproduktivno zdravlje i prava uključivanjem rodno osviještene politike u sva područja i cikluse politika, kao i provedbi posebnih i ciljanih mjera za ljudska prava žena i rodnu ravnopravnost, te da osigura odgovarajuće donošenje rodno osjetljivog proračuna;

- (b) da izrazi svoje najdublje protivljenje činjenici da Saudijska Arabija ove godine predsjedava godišnjim sastankom Komisije o statusu žena i osudi bilo koji oblik političke instrumentalizacije s obzirom na to da je dosadašnji pristup te zemlje pravima žena bio izuzetno loš i da su mnoge njezine politike u suprotnosti s mandatom i ciljevima Komisije; da pokrene pitanje sustavne diskriminacije žena i progona aktivista za prava žena u Saudijskoj Arabiji;
- (c) da osigura potpunu i ponosnu provedbu rodne ravnopravnosti te prava žena i djevojčica kao ključnog dijela vanjskog djelovanja EU-a s pomoću primjereno financiranog, rodno osjetljivog, uključivog i intersekcijskog pristupa, uzimajući u obzir marginalizirane žene i žene u ranjivom položaju, posebno s obzirom na to da je financiranje antirodnh pokreta na globalnoj razini u porastu⁹;
- (d) da zajamči puno sudjelovanje Parlamenta i njegova Odbora za prava žena i rodnu ravnopravnost u postupku donošenja odluka o stajalištu EU-a na 69. sjednici Komisije UN-a o statusu žena (10. – 25. ožujka 2025.); da osigura da Parlament ima odgovarajuće, redovite i pravodobne informacije i pristup dokumentu o stajalištu EU-a prije pregovora; da osigura pravodobno obavješćivanje pregovaračkog tima EU-a o stajalištu Parlamenta; te da dodatno poboljša međuinstitucijsku suradnju i neformalno savjetovanje, među ostalim prije i tijekom pregovora, kako bi prioriteti Parlamenta bili pravilno uključeni;
- (e) da provede godišnje preispitivanje napretka i zastoja u provedbi Pekinške deklaracije i platforme za djelovanje;
- (f) da se obveže na snažnu potporu radu organizacije UN Women, koja je središnji akter u sustavu UN-a za unapređenje prava žena, i na osiguravanje njezina financiranja, kao i većeg financiranja rodne ravnopravnosti;
- (g) da osnaži napore EU-a da prevlada preostale izazove i ubrza potpunu provedbu Pekinške deklaracije i Platforme za djelovanje jer je riječ o univerzalnom dokumentu, a države članice EU-a daleko su od postizanja svih ciljeva; da osigura da EU bude primjer drugima uspostavom snažnih mjera politike, zajedno s odgovarajućim financiranjem za sprečavanje, rješavanje i borbu protiv rodne neravnopravnosti u svim njezinim oblicima, osnaživanje žena u svoj njihovoj raznolikosti u svim zemljama EU-a i osiguravanje ostvarivanja njihovih prava;

⁹ Datta, N., Europski parlamentarni forum za seksualna i reproduktivna prava, „Tip of the Iceberg – Religious Extremist Funders against Human Rights for Sexuality and Reproductive Health in Europe 2009 – 2018” (Tek vrh sante leda – financijeri vjerskog ekstremizma protiv ljudskih prava u pogledu seksualnosti i reproduktivnog zdravlja u Europi), lipanj 2021., <https://www.epfweb.org/sites/default/files/2021-08/Tip%20of%20the%20Iceberg%20August%202021%20Final.pdf>.

- (h) da ponovno istakne da EU ima važnu ulogu u postizanju rodno ravnopravnog svijeta i da u tu svrhu treba djelovati kao uzor i partnerske zemlje podupirati u rješavanju svih vrsta izravne i neizravne diskriminacije i rodno uvjetovanog nasilja; da podsjeća na važnost Istanbulske konvencije, snažno potiče preostalih pet država članica koje još nisu ratificirale i provele Istanbulsku konvenciju da to učine u najkraćem mogućem roku te pozove druge zemlje da ostvare napredak u njezinu potpisivanju i ratifikaciji;
- (i) da se zalaže za jednak pristup i jednake mogućnosti u svim područjima života kako bi se ženama u svoj njihovoj raznolikosti omogućilo da ostvare svoj potencijal, posebno u donošenju odluka, uključujući u politici, gospodarstvu, financijama, znanosti, zdravstvu, kulturi i sportu, što je također ključno za dobro upravljanje i donošenje politika; da potiče inicijative koje promiču žensko političko vodstvo i sudjelovanje, čime se jača demokratska praksa i nadahnjuju buduće generacije žena;
- (j) da u tom kontekstu izrazi protivljenje svim oblicima rodno uvjetovanog nasilja, među ostalim na internetu ili izvan njega, kao i nad ženama koje su uključene u politiku ili žele sudjelovati u njoj, čime se podupire i jača brisanje vidljivosti žena i negativne stereotipe o njima te odvraća žene svih dobnih skupina od ulaska u politiku i javne prostore;
- (k) da potiče mjere kojima se promiče sudjelovanje žena i rodna ravnoteža u svim sektorima s velikim učinkom, uključujući STEM; da naglasi važnost borbe protiv rodni stereotipa, stavova i predrasuda u svim njihovim dimenzijama, putem svih vrsta medija, uključujući društvene medije, te promiču programe, među ostalim putem javno-privatnih partnerstava, kako bi se smanjila diskriminacija žena u politici i na javnim položajima;
- (l) da naglasi da su slabe političke smjernice, manjak predanosti, nedostatak podataka, nedovoljno ciljana ulaganja, govor mržnje i kampanje mržnje, nedostatak pristupa relevantnim vještinama i znanju, manjak gospodarskih prilika i obrazovanja, rodna diskriminacija na radnom mjestu, uključujući zlostavljanje na radnom mjestu zbog majčinstva, nedostatak ekonomske autonomije i nejednaki uvjeti na tržištu rada te porast pokreta usmjerenih protiv prava utvrđeni kao prepreke i prijetnje pravima žena te je stoga potrebno poticati više žena u politici i vodstvu, povećati ulaganja povezana s rodnom ravnopravnošću u usluge kao što su obrazovanje i zdravstvo te provesti sveobuhvatno i rodno osjetljivo obrazovanje, osposobljavanje i reforme politika temeljene na pravima kako bi se prevladale te sustavne strukturne prepreke i postiglo istinski ravnopravno društvo, za što su predanost i angažman muškaraca i dječaka ključni;
- (m) da dosljednije primjenjuje rodno osviještenu politiku i donošenje rodno osjetljivog proračuna u svim relevantnim područjima politika EU-a, uključujući vanjsko djelovanje, te da u tom pogledu bude primjer drugima, uz preuzimanje obveze da se u sljedeći VFO za 2027. uključe ciljevi u pogledu rodne ravnopravnosti i metode za rodno osjetljiv proračun kako bi se mogla povećati i pratiti sva ulaganja u pogledu rodnog učinka;

- (n) da se obveže na stalno ocjenjivanje i proaktivne korektivne mjere u unutarnjim i vanjskim politikama EU-a u pogledu rodne ravnopravnosti, rodno osviještene politike i donošenja rodno osjetljivog proračuna;
- (o) da brani Program o ženama, miru i sigurnosti i 25. obljetnicu povijesne rezolucije o njegovoj uspostavi te podsjeća na njihovu važnost, da obnovi akcijski plan EU-a za žene, mir i sigurnost i da se na međunarodnoj razini odlučno bori protiv bilo kakvog odbijanja tog programa;
- (p) da pozove Komisiju da dodatno razvije i uvede konkretne i dobro financirane planove i mjere za ostvarivanje UN-ovih ciljeva održivog razvoja, posebno onih povezanih s rodnom ravnopravnošću i jednakim pristupom obrazovanju;
- (q) preuzme vodeću ulogu u globalnoj borbi protiv nazadovanja u području rodne ravnopravnosti i prava žena, koje je osobito posljedica sve utjecajnijih pokreta protiv prava, osuđivanjem svih pokušaja ukidanja, ograničavanja ili uklanjanja postojeće zaštite rodne ravnopravnosti, među ostalim u području spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava, kao i svih oblika prijetnji, zastrašivanja i uznemiravanja, na internetu i izvan njega, boraca za ljudska prava i organizacija civilnog društva koje rade na promicanju tih prava; da naglasi kako antirodni pokreti ne napadaju samo prava žena i rodnu ravnopravnost, već idu ruku pod ruku s antidemokratskim pokretima; da promiče partnerstva i saveze u borbi protiv nazadnih pokreta i potvrdi predanost EU-a zaštititi rodne ravnopravnosti kao temeljne vrijednosti, među ostalim osiguravanjem odgovarajućeg financiranja pokretâ za prava žena;
- (r) da naglasi potrebu za zaštitom i promicanjem prava skupina koje se suočavaju s intersekcijskim oblicima diskriminacije, uključujući, među ostalim, osobe s invaliditetom, osobe u nepovoljnom socioekonomskom položaju, rasno diskriminirane osobe, osobe manjinskog, etničkog ili migrantskog podrijetla te starije ili LGBTIQ+ osobe;
- (s) da radi na promicanju koncepta borbe protiv intersekcijske diskriminacije u svim tijelima UN-a te da provodi, primjenjuje i integrira intersekcijsku rodnu analizu na različitim razinama u Europskoj uniji i državama članicama;
- (t) da apelira na Komisiju da dodatno razvije i poboljša prikupljanje podataka o ravnopravnosti razvrstanih po spolu o rodu, rasi, boji kože, etničkom ili socijalnom podrijetlu, genetskim osobinama, jeziku, vjeri ili drugom uvjerenju, političkom mišljenju, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovini, rođenju, invaliditetu, dobi ili seksualnoj orijentaciji, spolnim obilježjima i rodnom identitetu, kao i zemljopisno raščlanjenih podataka, među ostalim na regionalnoj razini, kako bi se osiguralo da ti podaci doprinose boljem i informiranijem donošenju politika te kako bi se ojačao Europski institut za ravnopravnost spolova u pogledu financiranja i kapaciteta;
- (u) da se obveže na postizanje napretka prema feminističkoj vanjskoj, sigurnosnoj i razvojnoj politici koja uključuje rodno transformativnu perspektivu i koja daje prednost rodnoj ravnopravnosti, štiti i promiče ljudska prava tradicionalno marginaliziranih skupina, kao što su transrodne osobe, te uzima u obzir

mišljenja žena, boraca za ljudska prava LGBTIQ+ osoba te civilnog društva;

- (v) da u potpunosti i bez odgode provede Akcijski plan EU-a za rodnu ravnopravnost III (GAP III) i osigura da 85 % svih novih djelovanja u vanjskim odnosima doprinosi rodnoj ravnopravnosti i osnaživanju žena najkasnije do 2027.;
- (w) da primi na znanje i provede preporuke iz Rezolucije Parlamenta od 10. ožujka 2022. o GAP-u III i time da prednost GAP-u III u svakom aspektu vanjskog djelovanja EU-a primjenom rodno osjetljivog i intersekcijskog pristupa, kako u pogledu geografske primjene GAP-a III tako i u pogledu njegovih područja djelovanja, te rodno osviještenim politikama u svim područjima vanjskog djelovanja, bilo da je riječ o trgovini, razvojnoj politici, migracijama, humanitarnoj pomoći, sigurnosti ili sektorima kao što su energetika, ribarstvo i poljoprivreda, uz bolje usklađivanje unutarnjih i vanjskih politika EU-a;
- (x) da osmisli, financira i provode politike za borbu protiv feminizacije siromaštva i smanjenje uloge roda kao čimbenika siromaštva unutar i, putem vanjskog djelovanja, izvan EU-a, uzimajući u obzir intersekcijske čimbenike kao što su spol, rasa, boja kože, etničko ili socijalno podrijetlo, genetske osobine, jezik, vjerska ili druga uvjerenja, političko mišljenje, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje, invaliditet, dob ili spolna orijentacija, spolna obilježja ili rodni identitet;
- (y) da se zalaže se za jednak pristup resursima i jednakim mogućnostima za žene u svim regijama u cilju postizanja ekonomskog osnaživanja i pružanja pristupa socijalnoj pravdi i boljoj kvaliteti života kao rezultat globalne vizije rodne ravnopravnosti; da prepozna jedinstvene izazove s kojima se suočavaju žene koje žive u ruralnim, udaljenim i najmanje razvijenim područjima, gdje pristup resursima, zdravstvenoj skrbi, obrazovanju i gospodarskim mogućnostima može biti ograničen; da poziva na ciljane mjere i ulaganja kojima se odgovara na potrebe tih zajednica promicanjem rodne ravnopravnosti, ženskog poduzetništva i mogućnosti zapošljavanja ili infrastrukture; da naglasi važnost uključivanja tih perspektiva u sve relevantne vanjske aktivnosti i razvojne strategije kako nijedna žena ne bi bila zapostavljena;
- (z) da rješava i prati sustavne i temeljne uzroke siromaštva žena s naglaskom na žene u ruralnim područjima ili u izoliranim područjima i područjima u nepovoljnom položaju, da osnažuje žene i djevojčice u svoj njihovoj raznolikosti kroz obrazovanje, osposobljavanje i cjeloživotno učenje, nediskriminirajuće mogućnosti rada, pristup jednakim plaćama i mirovinama te da potiče programe zapošljavanja za žene s invaliditetom;
- (aa) da promiče žensko poduzetništvo i poduzeća kojima upravljaju žene putem poticajnog okruženja za njihove gospodarske aktivnosti, kao što su programi potpore u partnerskim zemljama, uz jamčenje pravednog pristupa poslovnim prilikama i osposobljavanju u području poduzetničkih vještina;
- (ab) da potiče inicijative kojima se jača gospodarska autonomija žena i otvaranje radnih mjesta u sektorima s visokim rastom, da podupire inicijative kojima se

ekonomski osnažuju žene, posebno poduzetnice i one koje vode mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća, bori protiv stereotipa i trajnih nejednakosti u obrazovanju te rješavaju pitanja stope zaposlenosti i nedovoljne zastupljenosti žena u određenim sektorima kao što su STEM i umjetna inteligencija;

- (ac) da osigura pristup socijalnim uslugama, uključujući usluge potpore obiteljima, te jednaku podjelu neplaćene skrbi i društvene odgovornosti putem zakonodavnih inicijativa, da uloži napore za borbu protiv štetnih rodnih stereotipa, patrijarhalnih stavova i sustava te da promiče žene kao uzore i politike za postizanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života kojima se osigurava pristup digitalnom obrazovanju i osposobljavanju u području vještina kako bi se premostio digitalni jaz među spolovima; da omogući ženama pristup vlasništvu, imovini, odgovarajućem i cjenovno pristupačnom stanovanju i zemljištu te da ukloni prepreke, pri čemu se treba usredotočiti na posebne potrebe žena, osobito onih koje žive u siromaštvu i kućanstvima koja vode žene;
- (ad) da pozove na daljnje napore, zakonodavstvo i provedbu postojećih mjera kako bi se osigurala prava negovateljica i radnica u kućanstvu te na priznavanje neformalnih negovatelja, uključujući samohrane majke, kako bi se njihov rad prepoznao kao ključan za funkcioniranje našeg društva; da se zalaže za ambicioznije politike skrbi i ulaganja u području skrbi radi razvoja ekonomija skrbi, uključujući postavljanje minimalnih standarda i smjernica za skrb tijekom cijelog životnog ciklusa uz intersekcijsku perspektivu;
- (ae) da razvije sigurne i zakonite migracijske putove te rodno osjetljive politike i programe u području migracija radne snage, među ostalim u visoko „feminiziranim” i neformalnim sektorima kao što su rad u kućanstvu i skrb, kojima se uklanjaju rodne prepreke sudjelovanju i priznavanju vještina žena u radnoj snazi;
- (af) da u EU-u promiče pravo na azil, priznavanje, zaštitu, podršku i integraciju žena koje su žrtve nasilja, u bilo kojem obliku;
- (ag) da poboljša odgovor, resurse i alate EU-a, i na unutarnjoj i na vanjskoj razini, u pogledu rodno uvjetovanog nasilja na internetu i izvan njega, uključujući obiteljsko, seksualno, fizičko, psihološko, verbalno i ekonomsko nasilje, uznemiravanje na radnom mjestu, kao i nasilje u situacijama sukoba i rata, trgovanje ljudima, rane i prisilne brakove te seksualno i reproduktivno iskorištavanje, napominjući da bi to trebalo uključivati potporu za uspostavu centara za pomoć ženama koje su žrtve nasilja u zemljama izvan EU-a, osobito u područjima u nepovoljnom položaju, koji su slični centrima za borbu protiv nasilja, s dvostrukim ciljem: da pomaže u priznavanju situacija nasilja i pruža pravnu i praktičnu zaštitu i potporu ženama koje odluče prijaviti nasilje i pobjeći od njega;
- (ah) da se zalaže za definiciju silovanja koja se temelji na izostanku privole kao jedinstvenu normu u svim regijama, s ciljem poboljšanja pravne zaštite i

osiguravanja da se seksualno nasilje definira na temelju nepostojanja privole, a ne isključivo na temelju uporabe sile;

- (ai) da istakne velik utjecaj rodno uvjetovanog nasilja na internetu na osobni i profesionalni život žena i djevojčica te na njihovo mentalno i fizičko zdravlje;
- (aj) da istakne važnost provedbe međunarodnog humanitarnog prava za zaštitu prava žena i djevojčica u sukobima; da osigura da se u vanjskim sporazumima, uključujući onima koji se odnose na nadzor granica i suradnju sa zemljama koje nisu članice EU-a, prednost daje sigurnosti žena i djevojčica, naglašavajući da EU mora osigurati da partnerske zemlje poštuju visoke standarde ljudskih prava, posebno u sprečavanju rodno uvjetovanog nasilja, uključujući trgovanje ljudima u svrhu seksualnog iskorištavanja;
- (ak) da promiče prevenciju rodno uvjetovanog nasilja u sportu uspostavljanjem sustava za praćenje i sprečavanje takvog nasilja u sportskim institucijama, zahtijevajući od organizacija da donesu preventivne politike i mjere, zajedno sa sigurnim i zaštićenim mehanizmom izvješćivanja;
- (al) da ukloni pravne, financijske, društvene i praktične prepreke i ograničenja pristupu sigurnom i zakonitom pobačaju diljem svijeta; da čvrsto zagovara zaštitu spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava kao temeljnih prava i suzbijanje skupina protiv prava izbora; da osigura da žene i djevojčice u svojoj raznolikosti imaju informacije i pristup cjenovno pristupačnim zdravstvenim uslugama, među ostalim u pogledu spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava, u skladu s međunarodnim ljudskim pravima i standardima javnog zdravlja, uključujući sveobuhvatno i znanstveno točno obrazovanje o seksualnosti i odnosima koje je primjereno dobi, pristup kontracepciji i hitnoj kontracepciji, siguran i zakonit pobačaj, dostojanstvenu zdravstvenu skrb za majke i zdravstvene usluge koje se temelje na skrbi; da osigura zaštitu žena od prisilnih trudnoća, pobačaja radi odabira spola djeteta i prisilnih pobačaja, posebno u kontekstu praksi etničkog čišćenja, te da se pobačaj ni u kojem slučaju ne smije promicati kao metoda planiranja obitelji, kako je navedeno u Pekinškoj deklaraciji; da naglasi važnost pristupa uslugama mentalnog zdravlja prilagođenima posebnim potrebama žena i djevojčica;
- (am) da promiče dostojanstvene uvjete u kojima se poštuju ljudska prava za zatvorenice koje su ujedno i majke, s posebnim naglaskom na potrebama majki s malom djecom; da podupire pristup programima zdravstvene skrbi, psihološke skrbi i rehabilitacije, pritom osiguravajući odgovarajući prostor kako bi te žene mogle održavati vezu sa svojom djecom;
- (an) da primi na znanje i provede preporuke iz Rezolucije Europskog parlamenta od 11. travnja 2024. o uključivanju prava na pobačaj u Povelju EU-a o temeljnim pravima;
- (ao) da se obveže na ulaganje većih napora u rješavanje rodni pitanja u kontekstu zelene i energetske tranzicije, prepoznajući da klimatska kriza nije rodno neutralna; da prepozna intersekcijski i nerazmjerni učinak klimatskih promjena na žene i djevojčice, posebno u zemljama u razvoju, kao i u regijama i ruralnim

područjima najviše pogođenima tim promjenama; da se zalaže za uključivanje žena u postupke donošenja odluka o okolišu u cilju izgradnje otpornosti i izrade rodno osjetljivih strategija;

- (ap) da zagovara i jača organizacije civilnog društva koje rade na promicanju prava žena i djevojčica te rodne ravnopravnosti u svim okolnostima, uključujući invaliditet, nasilje, diskriminaciju na radnom mjestu ili majčinstvo; da se zalaže za osiguravanje sigurnih prostora i skloništa za žene i djevojčice koje trpe nasilje ili prijetnje; da osigura zaštitu branitelja ljudskih prava i njihovo sudjelovanje u relevantnim forumima;
 - (aq) da nastoji osigurati potporu lokalnim organizacijama i borcima za prava žena i LGBTIQ+ osoba, osobito malim organizacijama, pružanjem odgovarajućeg financiranja i uklanjanjem ograničenja koja ometaju njihovu sposobnost djelovanja; da provede ciljane mjere i pruži potporu izgradnji kapaciteta za lokalne ženske organizacije kako bi se povećao njihov lokalni i međunarodni utjecaj; da aktivno radi protiv inicijativa usmjerenih na smanjenje prostora za građansko djelovanje na globalnoj razini;
 - (ar) da uspostavi poseban sastav Vijeća za rodnu ravnopravnost i jednakost kako bi se stvorio formalni forum za ministre odgovorne za pitanja ravnopravnosti radi poticanja suradnje, koordinacije politika i razmjene najboljih primjera iz prakse među državama članicama;
2. nalaže svojoj predsjednici da ovu preporuku proslijedi Vijeću i, radi obavijesti, Komisiji.

OBRAZLOŽENJE

Pekinška deklaracija i Platforma za djelovanje, donesene 1995., bile su prekretnica za rodnu ravnopravnost i prava žena. Budući da je tema 69. sjednice Komisije UN-a o statusu žena (10. – 25. ožujka 2025.) preispitivanje i ocjenjivanje Pekinške deklaracije uoči isteka roka za postizanje ciljeva održivog razvoja do 2030., ključno je da EU razvije zajednički pristup i razumijevanje onoga što se mora učiniti u nadolazećim godinama.

Prema trenutačnoj stopi napretka, bilo bi potrebno 286 godina za uklanjanje nedostataka u pravnoj zaštiti i diskriminirajućeg zakonodavstva za žene na globalnoj razini, pri čemu ne bi bio ostvaren nijedan jedinstveni pokazatelj u okviru cilja održivog razvoja br. 5 koji se odnosi na rodnu ravnopravnost¹⁰.

U ovoj se preporuci navodi da Vijeće u ime EU-a i njegovih država članica treba naglasiti potpunu predanost EU-a Pekinškoj deklaraciji i pokazati tu predanost provedbom rodne ravnopravnosti i prava žena u svim aspektima vanjskog djelovanja EU-a u smislu feminističke vanjske, sigurnosne i razvojne politike.

Kao što je Parlament u više navrata istaknuo, rodna ravnopravnost i prava žena ključne su sastavnice i nužni dijelovi za postizanje mnogih drugih ciljeva EU-a, od borbe protiv klimatskih promjena do postizanja mira i blagostanja. U preporuci se poziva na uvođenje načela rodno osviještene politike u svim područjima i ciklusima politika, uz odgovarajuće financiranje i političko vodstvo.

Dok Vijeće pregovara u New Yorku, trebalo bi moći ukazati na Europsku uniju kao primjer, u kojoj žene preuzimaju legitimnu ulogu u donošenju odluka u svim slojevima života zajedno sa svojim muškim kolegama, no EU i dalje ne ispunjava taj cilj. U preporuci se ponovno ističe potreba za jednakim mogućnostima i osuđuje negativnu stereotipizaciju žena, na internetu i u stvarnom svijetu, kojom se prečesto odvrćaju žene od angažmana ili napretka u javnom, političkom, gospodarskom, akademskom ili kulturnom životu.

Isto tako, globalno nazadovanje u pogledu prava žena ostavilo je traga i u EU-u – moramo udvostručiti napore i predvoditi borbu protiv tog nazadovanja.

Kako bi se to postiglo, u preporuci se poziva na rješavanje sustavnih i temeljnih uzroka siromaštva žena. Obrazovanje, osposobljavanje, cjeloživotno učenje, nediskriminirajuće mogućnosti rada, pristup socijalnim uslugama, uravnoteženje neplaćene skrbi i socijalnih odgovornosti putem zakonodavne inicijative, borba protiv rodni stereotipa i promicanje žena kao uzora ključni su elementi našeg skupa alata.

Zdravstvene usluge moraju biti u potpunosti dostupne ženama u svoj njihovoj raznolikosti – dovoljno je samo razmotriti razorne učinke ograničavanja pristupa spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima u Uniji da bismo bili u stanju prepoznati da se radi o pitanju života ili smrti. Naša generacija ne bi trebala prihvatiti nazadovanje u pogledu teško stečenog spolnog i

¹⁰„Napredak u ostvarenju ciljeva održivog razvoja: The gender snapshot 2022 (Prikaz rodni pitanja 2022.)”, https://www.unwomen.org/sites/default/files/2022-09/Progress-on-the-sustainable-development-goals-the-gender-snapshot-2022-en_0.pdf

reproduktivnog zdravlja i povezanih prava.

U preporuci se, u skladu s prethodnim pozivima, apelira da se organizacijama civilnog društva koje podupiru prava žena osigura potpora i da ih se ojača s obzirom na to da rodna ravnopravnost i prava žena nisu nešto što se može nametnuti odozgo, već dolazi iz lokalnih organizacija civilnog društva koje uistinu razumiju potrebe svoje zajednice. Međutim, bez potpore njihovi napori neće ostvariti svoj potencijal.

**PRIOLOG: SUBJEKTI ILI OSOBE
OD KOJIH JE IZVJESTITELJICA PRIMILA INFORMACIJE**

Izvjestiteljica izjavljuje, pod svojom isključivom odgovornošću, da nije primila nikakve informacije ni od jednog subjekta ili osobe koje bi u skladu s člankom 8. Priloga I. Poslovniku trebalo navesti u ovom Prilogu.

STAJALIŠTE MANJINE

u skladu s člankom 56. stavkom 4. Poslovnika
Margarita de la Pisa Carrión

Toj preporuci nedostaje pravna i formalna točnost.

Duh Pekinške deklaracije težio je skladu između muškaraca i žena te poštovanju njihova inherentnog dostojanstva. Umjesto toga, ovim se tekstom uvodi ideološki okvir kojim se promiču podjela i nezadovoljstvo.

Preporuka nadilazi svoj mandat tematiziranjem pitanja kao što su zdravstvena skrb, spolni i reproduktivni odgoj ili pobačaj, koja su u isključivoj nadležnosti država članica. Ovaj tekst obuhvaća ideološki program za rodnu ravnopravnost u kojem se žene prikazuju kao trajne žrtve, izolirane od njihova stvarnog identiteta i dostojanstva. Prednost se daje subjektivnim poimanjima dobrobiti u odnosu na život te se promiče diskurs kojim se zanemaruju plodnost i majčinstvo kao sastavni dio ženskog identiteta.

Podvrgavanjem univerzalnih ljudskih prava manipulacijama i podrivanjem nacionalnog suvereniteta ovom se preporukom ne poštuju vrijednosti jednakosti, slobode i poštovanja koje su se Pekinškom deklaracijom trebale unaprijediti.

Zbog toga je ne možemo poduprijeti.

INFORMACIJE O USVAJANJU U NADLEŽNOM ODBORU

Datum usvajanja	4.12.2024
Rezultat konačnog glasovanja	+: 25 -: 8 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Abir Al-Sahlani, Mireia Borrás Pabón, Mélissa Camara, Margarita de la Pisa Carrión, Valérie Devaux, Rosa Estaràs Ferragut, Heléne Fritzon, Lina Gálvez, Chiara Gemma, Arba Kokalari, Ewa Kopacz, Sebastian Kruis, Judita Laššáková, Eleonora Meleti, Carolina Morace, Mirosława Nykiel, Giusi Princi, Emma Rafowicz, Joanna Scheuring-Wielgus, Benedetta Scuderi, Zoltán Tarr, Laurence Trochu, Maria Walsh, Lucia Yar
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Emma Fourreau, Kathleen Funchion, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Elisabeth Grossmann, Marina Kaljurand, Anna Strolenberg
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 216. st. 7. Poslovnika	Robert Biedroń, Rachel Blom, Marie-Luce Brasier-Clain

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

25	+
PPE	Rosa Estaràs Ferragut, Arba Kokalari, Ewa Kopacz, Eleonora Meleti, Mirosława Nykiel, Giusi Princi, Zoltán Tarr, Maria Walsh
Renew	Abir Al-Sahlani, Valérie Devaux, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Lucia Yar
S&D	Robert Biedroń, Helène Fritzon, Lina Gálvez, Elisabeth Grossmann, Marina Kaljurand, Emma Rafowicz, Joanna Scheuring-Wielgus
The Left	Emma Fourreau, Kathleen Funchion, Carolina Morace
Verts/ALE	Mélissa Camara, Benedetta Scuderi, Anna Strolenberg

8	-
ECR	Chiara Gemma, Laurence Trochu
NI	Judita Laššáková
PfE	Rachel Blom, Mireia Borrás Pabón, Marie-Luce Brasier-Clain, Sebastian Kruis, Margarita de la Pisa Carrión

0	0
---	---

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani